

Foreningen NORDEN

**REFERAF AF LANDSSTYRELSESMØDE
LØRDAG DEN 25. NOVEMBER 2013 KL. 18.30 – 21.00
FIRST HOTEL GRAND, ODENSE**

Tilstede: Line Barfod, Peter Bramsen, Bente Dahl, Finn Skougaard Ebenhecht, Hanne Ekstrand, Karen Ellemann (*landsformand*), Elisabeth Espedal, Birte Fangel, Jon Toivo Hansen, Bent Jensen, Karen Klint, Bo Knudsen, Marianne Højland Larsen, Anette Lind, Susanne Prip Madsen, Lizzie Moe, Georg Møller, Ole Nielsen, Arne Nielsen, Marion Pedersen, Bodil Porsbjerg, Erik Rasmussen, Merete Riber, Flemming Thøgersen og Svend Tychsen.

Fra landskontoret: Peter Jon Larsen.

Referat: Peter Jon Larsen.

Karen Ellemann bød velkommen til landsstyrelsesmødet, der primært var indkaldt på baggrund af den debat, hendes kommentar i Berlingske forud for Nordisk Råds session i Oslo i slutningen af oktober, havde medført i medierne og i Foreningen NORDEN.

1. Godkendelse af dagsorden

Landsstyrelsen godkendte dagsordenen.

2. Godkendelse af referat fra landsstyrelsens møde 14. september 2013

Landsstyrelsen godkendte referatet fra seneste møde.

3. Drøftelse af foreningens visioner for det fremtidige nordiske samarbejde

Karen Ellemann indledte punktet med at konstatere, at hendes kommentar i Berlingske havde medført en livlig debat i medierne. Hun fortalte om udviklingen i Nordisk Råd efter kommentaren blev bragt, og at kommentaren tog udgangspunkt i Johan Strang-rapporten Nordiska Gemenskaper – en vision för samarbetet. Nordisk Råd gav i foråret 2011 Centrum för Norden-studier (CENS) ved Helsingfors Universitet det opdrag, at komme med en udredning og forslag til handlinger for et fordybet nordisk samarbejde. Rapporten var ved flere lejligheder blevet drøftet i Foreningen NORDEN.

Karen Ellemann gjorde også klart, at hun ikke ønsker at afskaffe det nordiske samarbejde, og henviste til sit indlæg i debatten på Nordisk Råds session umiddelbart efter kommentaren var blevet offentliggjort, og hvor hun bl.a. sagde ”Jeg ønsker at fremtidssikre vores officielle samarbejdsstruktur, og det er faktisk derfor, at jeg efterlyser en reform af vores nuværende systemer i Nordisk Råd og i Nordisk Ministerråd. Det er en vigtig dagsorden, og derfor glæder det mig faktisk, at både vores Stortingspræsident og indtil flere statsministre rent faktisk også talte for, at

det er nødvendigt med reformer. Jeg vil gerne have effektiviseret og reformeret det nordiske samarbejde, fordi det nordiske samarbejde er vigtigt. Det er substansen i min kronik. Og jeg tror sådan set, at vi alle sammen har oplevet, hvor svært det kan være at få en debat om det nordiske samarbejde til at fylde noget i vores nationale mediebilleder. Det har vi så fået nu med en jovist måske lidt for provokerende overskrift, men ikke desto mindre har det altså givet et afsæt for en meget vigtig diskussion om vores fremtidige samarbejde. Og for at have en seriøs debat er man nødt til at læse mere end bare overskrifter, og derfor vil jeg også anbefale, at man går i dybden og læser Johan Strangs rapport: Nordiska gemenskaper”.

Line Barfod blev dybt forundret, da hun læste formandens kronik og endnu mere da hun læste at forretningsudvalget skulle have nikket til kronikken, før den blev bragt. Hun var enig i at vi skal forsøge at få Foreningen NORDEN i medierne og gerne med provokerende udtalelser, men mente at disse udtalelser skal være i overensstemmelse med foreningens politik, ikke stik imod den vedtagne politiske strategi. Hvis man fra formandens og evt. forretningsudvalgets side ønsker at ændre Foreningens strategi og politik, så bør det ske på demokratisk vis ved at tage det op på et landsstyrelsesmøde og hvis der er opbakning der, så også på et repræsentantskabsmøde. Ikke ved at formanden skriver en kronik. Når formanden skriver i overskriften at Nordisk Råd og Nordisk Ministerråd skal nedlægges, så er det den overskrift der bliver læst og forstået. Ikke de tanker, der evt. om måtte være om forskellige reformer af det nordiske samarbejde. Når formanden derefter gengiver den gamle vittighed, om at det nordiske samarbejde kun består i middage uden resultater og beskriver det som om de mange penge der bruges på det nordiske samarbejde, 1 mia. kr., kun går til to kaffeklubber, så er det et fuldstændig forvrænget billede, der kun bidrager til at støtte holdningen om at nedlægge det nordiske samarbejde. Mens sandheden er, at langt de fleste af midlerne i det nordiske samarbejde går til forskning, til kultur, til konkrete projekter, fx indsats mod menneskehandel, til at fjerne grænsehindre, osv. Foreningen NORDEN har flere gange protesteret imod, at den danske regering krævede nedskæringer på det nordiske budget. Efter at have læst formandens kronik sidder jeg tilbage med den opfattelse, at Foreningen nu mener, at det er rigtigt at skære ned på budgettet. Om det er formandens og evt. forretningsudvalgets opfattelse ved jeg ikke, men det fremstår sådan.

Line Barfod understregede, at foreningen i højere grad skulle se på indholdet end på formen.

Susanne Prip Madsen fortalte, at Foreningen NORDEN Københavns afdeling var blevet meget forbavset over landsformandens udtalelse om nedlæggelse af Nordisk Råd og Nordisk Ministerråd. Hun mente at landstyrelsen som minimum burde have været orienteret om, at kronikken var på vej. Lokalafdelingen var blevet kontaktet af et meget stort antal medlemmer og andre nordisk interesserede der ønskede en forklaring. En enig styrelse i Københavnsafdelingen havde derfor bedt om at denne udtalelse sendes til Landstyrelsens medlemmer:

Det nordiske samarbejde skal udvikles, ikke afvikles.

Styrelsen i Foreningen NORDEN Københavns afdeling tager afstand fra landsformanden for Foreningen NORDEN, Karen Ellemanns forslag om at nedlægge Nordisk Råd og Nordisk Ministerråd. Det nordiske samarbejde skal udvikles, ikke afvikles. Derfor vil vi gerne bede om en redegørelse fra formanden i sagen. Vi ser frem til en debat om udviklingen af det nordiske samarbejde.

Flemming Thøgersen mente, at det var vigtigt at pege på en reform af det nordiske samarbejde, men ikke med en overskrift, der ikke dækker indholdet. Han mente, at landsstyrelsen burde have været inddraget før kommentaren var blevet sendt, og mente at landsstyrelsen for ofte blev sat i den

situation, at den tog stilling tilbageskuende og ikke fremadrettet. Han mente også, at Idepolitisk Udvalg burde have været inddraget.

Marion Pedersen gjorde opmærksom på, at hun i forretningsudvalget havde gjort opmærksom på, at hun ikke brød sig om formen, herunder især kaffeklubben og kamelvittigheden, men godt kunne tilslutte sig indholdet.

Karen Klint refererede de reaktioner, landsformandens kommentar have medført på Nordisk Råds sessions møde, hvilket specielt var en negativ stemning over sproget, der bare var for meget. Også embedsmændene følte sig sjoflet. Hun understregede, at vi gerne vil have forandringer, men at "aktionen" måske ikke har været befordrende for forandringerne. Der står mange tilbage med sårede følelser.

Svend Tychsen var enig med Line Barfod. Strategien bør være en samarbejdsrelation med Nordisk Råd og Nordisk Ministerråd gennem FNF. Han henviste til Wetterberg indlæg om Nordisk Union, men Wetterberg havde defineret dagsordenen. Man kan ikke rejse en så provokerende debat uden at have defineret dagsordenen. Han mente også landsstyrelsen, der næstefter repræsentantskabet er den øverste udøvende magt i foreningen, og som netop er valgt med en høj grad af politisk repræsentation, burde have været inddraget i processen inden kommentaren var blevet bragt.

Bent Jensen understregede, at det provokerende var for at sikre, at budskabet kom i medierne. Formen var provokerende, men indholdet mere konstruktivt. Han var enig i, at landsstyrelsen burde have været inddraget.

Georg Møller gjorde opmærksom på, at forretningsudvalget havde forsøgt at få rejst en strukturændringsdebat i landsstyrelsen. Han glædede sig over, at debatten i landsstyrelsen handlede mere om sproget/formen end om indholdet. Debatten er ikke sluttet i dag, den er startet med kommentaren. Og han ønskede, at debatten gik videre, også med en præcisering af hvilken samarbejdsmodel, der er at foretrække.

Bente Dahl opfordrede til, at vi har fokus på substansen i Karens forslag - altså det nordiske samarbejde, som bør reformeres - og lader formen bag os.

Hanne Ekstrand berettede også fra et møde, der havde været holdt i hendes kreds (Københavns Omegn) med en helt anden dagsorden, men hvor kommentaren også var blevet drøftet. Der var mange meninger, men det generelle indtryk var også, at formen var for hårdt stillet op.

Lizzie Moe mente ordet reformer i dag er lig med nedskæringer og det gik hun ikke ind for. Videre nævnte hun, at debat om strukturændringer er noget der føres i halve og hele år i foreninger uden visioner. Debatten skal være mere konkret så er strukturændringer overflødige.

Arne Nielsen mente også, at det var vigtigt at få en vitalisering af det nordiske samarbejde og han havde også i sin formandsberetning på repræsentantskabsmødet henvist til CENS-rapporten, hvor svaghederne i det nuværende samarbejdssystem afdækkes. Den svenske samfundsdebattør Gunnar Wetterbergs forslag om en Nordisk forbundsstat, blev fulgt op af FNF's forslag til NR om at iværksætte en udredning om det fremtidige nordiske samarbejde med udgangspunkt i de tanker, Wetterberg havde fremlagt. Nordisk Råd tog udfordringen om og gav opgaven til CENS, som afleverede en rapport i oktober 2012 med titlen: Nordiska Gemenskaper - En vision för samarbetet. Rapportens hovedkonklusioner er udtrykt i 12 punkter, som også blev klargjort på seneste repræsentantskabsmøde. Han mente, at landsstyrelsen nu skulle bede Idepolitisk Udvalg komme med et oplæg. Lad os komme videre med en god dialog om et Nyt nordisk Råd.

Annette Lind var forundret over, at tankerne bag Karen Ellemanns indlæg ikke havde været fremme under Folketingets nordiske redegørelsesdebat forud for Nordisk Råds session. Redegørelsesdebatten havde været meget positiv over for de nordiske tiltag og understreget, at der var fremgang i samarbejdet, både hvad angår indhold og form. Ved at komme med kommentaren to dage efter, bliver vi i høj grad "the bad guy", hvilket ikke fremmer den efterfølgende proces.

Finn Skougaard Ebenhecht mente, det var vigtigt at komme ind på indholdet i det nordiske samarbejde og mente, at man skulle fjerne Nordens største grænsehindring: broafgiften på Øresundsforbindelsen.

Flemming Thøgersen mente, at vi også skulle se på formen, når der er nogle initiativer, der bliver stoppet af strukturen.

Svend Tychsen mente forslaget om Nyt nordisk Råd var godt, suppleret af Nyt nordisk Ministerråd, og hvis vi så fik kaffeklubben og kamelvittigheden væk, så kan vi sagtens komme videre med sagen. Han bad om, at vi på vores hjemmeside fik sat temaet Nyt nordisk Råd og så koncentrerer os mere om indholdet.

Elisabeth Espedal fortalte, at hun normalt, når hun solgte lodsedler for Foreningen NORDEN, blev mødt med et "eksisterer den endnu", men ikke i år. Da vidste folk godt, at foreningen eksisterede.

Bo Knudsen mente, at overskriften var en provokation og indholdet var godt. Så vi skal diskutere fremadrettet med mål/visioner og videre i den retning, som indholdet udstikker.

Karen Ellemann mente, at der var god opbakning til reformer af det nordiske samarbejdes samarbejdsstruktur. Hun startede selv processen som minister, og hvor Johan Strang-rapporten blev sat i søen. Hun gjorde opmærksom på, at pengene i det nordiske samarbejde skal anvendes bedre, men at der ikke nødvendigvis skal være flere af dem i samarbejdet. Hun ønskede også, at reformarbejdet kom til at spille en central rolle under det danske formandskab i 2015, og noterede sig, at flere og flere parlamentarikere støtter reformtankerne. Det er også helt afgørende, at det nordiske samarbejde bliver fremtidssikret og kommer til at spille sammen med alle de andre strukturer, der er på den europæiske og internationale arena.

Landsstyrelsen bad Idepolitisk Udvalg på grundlag af dagens drøftelse og med input fra landsstyrelsen drøfte det nordiske samarbejdes indhold og struktur, og komme med et oplæg til næste landsstyrelsesmøde.

4. Forretningsudvalgets beføjelser i h.t. vedtægterne

Svend Tychsen havde bedt om, at punktet blev sat på dagsordenen. Anledningen var forløbet omkring formandens kronik, som viser, at der er behov for at præcisere rækkevidden af forretningsudvalgets vedtægtsmæssige beføjelser. Han fandt, at der var en generel tendens til, at forretningsudvalget tiltager sig rollen som en slags "overbestyrelse", parallelt med at landsstyrelsen i stigende grad reduceres til et legitimerende udvalg for FU. Dette blev illustreret med forskellige supplerende eksempler herpå, herunder at forretningsudvalget var valgudvalg etc..

Landsstyrelsen havde en kort drøftelse og nedsatte i forlængelse af drøftelsen en ad hoc arbejdsgruppe, der skulle se på vedtægter samt forretningsordener for landsstyrelse og forretningsudvalg. Ad hoc arbejdsgruppen kom til at bestå af **Georg Møller** (tovholder), **Finn Skougaard Ebenhecht**, **Arne Nielsen** og **Svend Tychsen**.

5. Dansk formandskab 2015

Foreningen Norden havde fra den nordiske samarbejdsminister modtaget en opfordring til at komme med foreningens synspunkter på et dansk formandskabsprogram for 2015. Landsstyrelsen havde modtaget et oplæg til svar i form af brev til ministeren og et oplæg under overskriften Det unikke Norden.

Landsstyrelsen havde en drøftelse af oplæggene, hvor

Karen Klint havde forslag til en ændring i brevet, så der blev lagt mere vægt på indholdet i det nordiske samarbejde end formen, og som **landsstyrelsen** tilsluttede sig. Med den ændring blev såvel brev som oplæg vedtaget.

6. Meddelelser

Ingen meddelelser.

7. Eventuelt

Næste møde var fastsat til at finde sted

LØRDAG DEN 22. MARTS 2014 KL. 11.00 – 16.00 I KØBENHAVN

PJL/pjl 02.12.13